

Eerwraak geloofwaardig verfilmd in 'Die Fremde'

Tweede glansrol Sibel Kekilli in Duitse Oscarinzending 2011

Achtergrond - 8 november 2010

'Die Fremde' is een indrukwekkende film over eerwraak in een Duits-Turks milieu. Met haar eerste lange speelfilm lukte het de Oostenrijkse regisseuse Feo Aladag de Duitse inzending voor de Oscars te worden. Sibel Kekilli ('Gegen die Wand') speelt de hoofdrol. De film draait sinds 4 november in de Nederlandse bioscopen. Duitslandweb verloot kaartjes.

"Was ze maar als jongen geboren", verzucht Umays vader halverwege de film. Hij zit klem. Zijn dochter is van haar agressieve man in Istanbul weggevlucht naar haar familie in Berlijn. Ze heeft haar zoontje Cem meegenomen en wil niet meer terug. Maar de steun die ze bij haar ouders, broers en zusje hoopt te vinden, krijgt ze niet.

Cems vader heeft recht op zijn zoon, zegt Umays vader. Hij vindt dat ze vanwege een paar klappen niet van haar man had hoeven vluchten. Als ze dan zelf niet meer naar Istanbul wil, moet in ieder geval haar zoon terug. Dat is het moment waarop Umay ook voor haar eigen familie op de vlucht slaat. Daarmee is de zaak voorgoed verloren. De verloving van Umays zusje wordt verbroken vanwege Umays gedrag, de familie wordt in de Turkse gemeenschap met de nek aangekeken. "Ze heeft alles kapot gemaakt", zegt haar vader bitter.

Toch gelooft Umay dat het met veel liefde en geduld wel weer goed komt. Ze houdt contact met haar familie, hoewel die geen duimbreed wijkt en de gruwelijke afloop vanaf de eerste scène dreigend boven de hele film hangt.

Geloofwaardig

Het is regisseuse Feo Aladag met haar eerste speelfilm, waarvoor ze ook het scenario schreef, gelukt een verhaal over eerwraak te vertellen zonder met een beschuldigende vinger te wijzen. De daders zijn geen religieuze fanatici, maar mensen die je ziet worstelen met hun tradities, de verwachtingen van anderen, de liefde voor hun familie.

De Duitse pers prees de film na de eerste vertoning tijdens de Berlinale in maart

van dit jaar. Een fijngevoelig, nauwkeurig verteld drama, dat niet in clichés vervalst, geloofwaardige karakters heeft en niet generaliseert. Duitsland koos de film uit als inzending voor de Oscars in 2011. Kritiek is er ook: het einde laat wel erg lang op zich wachten en het feit dat daders als slachtoffers van hun traditionele cultuur worden getoond, zit niet iedereen lekker.

Aladag is er in geslaagd de kijker ook mee te laten voelen met Umays familie. Als Umay ineens met haar zoontje op de bruiloft van haar zusje opduikt om haar plaats op te eisen, drijft ze de situatie wel erg op de spits. Maar als Umay vervolgens door haar oudste broer op straat wordt gegoid, verschuift de sympathie direct weer naar haar.

Geweld tegen vrouwen

Aladag (1972) is een Oostenrijkse actrice en regisseuse. Haar Turkse achternaam - zelf heet ze Schenk - heeft ze van haar man Züli Aladag, een Duitser van Turkse afkomst. Samen hebben zij 'Die Fremde' geproduceerd. Sinds Aladag zes jaar geleden filmpjes over geweld tegen vrouwen voor Amnesty International maakte, ligt dit thema haar na aan het hart, schrijft *Der Spiegel*.

Voor hoofdrolspeelster Sibel Kekilli is 'Die Fremde' "een indringende oproep tot menselijkheid", zegt ze in de Oostenrijkse krant *Kurier*. Kekilli (1980) is de onbetwiste ster van de film. In 2004 brak deze Duits-Turkse actrice door met 'Gegen die Wand' van Fatih Akin. Dit is haar tweede grote rol, waarvoor ze net als in 2004 de Duitse Filmprijs Lola voor beste actrice won.

Sibel Kekilli

Kekilli draagt de film. Met een enkele blik kan ze alles uitdrukken: woede, liefde, verdriet, angst, spijt. Zij is op weg een groot actrice te worden, daar zijn de Duitse filmcritici het over eens. Sinds dit najaar heeft ze een rol als Duitse, dus niet Turks-Duitse, rechercheur in Tatort, "De Rolls Royce onder de tv-series", zoals ze het zelf in de *Kurier* uitdrukte.

Kekilli zet zich al jaren in voor de organisatie Terre des Femmes, die opkomt voor vrouwenrechten. In 2006 deed ze mee aan een demonstratie tegen huiselijk geweld en sprak daarover in de Berlijnse parlamentszaal. Toen ze zei dat geweld onderdeel uitmaakt van de islam, verliet de Turkse consul de zaal.

Islam

"Ik heb zelf meegemaakt dat lichamelijk en geestelijk geweld in een islamitisch gezin als normaal wordt gezien", aldus Kekilli in 2006. Haar familie brak met haar toen na het succes van 'Gegen die Wand' bekend werd dat ze in pornofilms had gespeeld.

Regisseuse Aladag wil met haar film niet de Turken of de islam beschuldigen, zegt ze in *Der Spiegel*. "In de Koran staat niets over eerwraak." Wel komt dit soort problemen vaak voor in islamitische samenlevingen, aldus Aladag. Wat ze wil beschrijven is de druk die een conservatieve gemeenschap, gefixeerd op traditie, uitoefent op haar leden- en hoe mensen daaraan kapot gaan, ook de ouders.

'Die Fremde' draait sinds 4 november in verschillende bioscopen in Nederland. [Zie hier de speellijst](#). Duitslandweb verloot twee kaartjes. Stuur een mail aan: redactie[at]duitslandweb.nl met je naam en adres en o.v.v. 'Die Fremde'.

Afbeeldingen en trailer: Cinemien.nl

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/612/eerwraak-geloofwaardig-verfilmd-in-die-fremde>